

Mysteriet med den öppna porten – ett arbetsmaterial för mellanstadiet om hemlöshet

Till läraren

Människors lika värde. Visst låter det vackert? Men vad betyder det? Betyder den samma sak för alla? Vad är egentligen ett **värde**?

Grundskolans läroplan Lgr 11 inleds bland annat med texten

”Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse.”

Detta är vad vi normalt sett benämner som empati. De flesta forskare är idag ense om att barn föds med en förmåga att uppleva empati. Barnet känner in sina föräldrars sinnesstämningar, man kallar det **intoning**. Samtidigt är ju resultatet av intoningen helt beroende av föräldrarnas känslomässiga status. I en uppväxt fylld av våld och intolerans blir det svårare för barn att lära sig empati.

Nyckeln till att barn ska ha en chans till att växa upp som empatiska medkännande vuxna är att de får möjlighet till att ha vuxna människor i sin närhet under uppväxten som undervisar dem i vad som är rätt och fel. Vi vuxna måste se och höra vad barnen gör och säger – både som enskilda individer och i grupp - och ständigt interagera med dem för att de ska kunna ”tona in” och socialiseras till empatiska vuxna.

I boken **”Mysteriet med den öppna porten”** upptäcker Saga och Anna att det finns en annan värld än den de själva lever i. En värld där de människor finns som har förlorat sina hem, förlorat praktiskt taget allt de äger.

Boken tar inte ställning till **varför man är hemlös**. Anledningen till det är att det naturligtvis finns lika många historier om varför situationen uppstått som det finns individer som är hemlösa. Att försöka ge enkla förklaringar skulle bara sätta schablonartade etiketter på människor som man inte har någon glädje av alls. Dessutom kan man också fundera över om det är viktigt varför man är hemlös för viljan att hjälpa till? Värderar vi människor olika beroende på varför de hamnat i den situation de är i? Är de som missbrukar hemlösa för att det är ”deras eget fel”? Hur kan vi se om psykiskt ohälsa ligger bakom en annan människas situation? En utländsk medborgare som gått under jorden – är du och jag kompetenta nog att värdera vad som är rätt eller fel?

Fokus i den här boken ligger istället på att **hjälpa andra av en helt osjälvisk grund**. Detta kan och bör naturligtvis appliceras även på den högst aktuella frågan om flyktingar som flyr från krig.

Fast man kan egentligen ifrågasätta det helt osjälviska då man oftast upplever en stor känsla av tillfredsställelse att få hjälpa till. Samtidigt är det mycket viktigt att barn får prata om varför en del människor och har ett större behov av hjälp från andra och framför allt hur vi andra som har mer tur i livets lotteri behandlar de som inte har det.

Mysteriet med den öppna porten – ett arbetsmaterial för mellanstadiet om hemlöshet

1. Vad är hemlöshet?

Diskutera vad ett hem är. Är man hemlös om man bor i ett tält? I en husvagn? I en port?

2. Har du sett en hemlös person någon gång?

Finns det hemlösa personer runt omkring där du bor? Var sover de tror du? Var/vad äter de? Vad gör de på dagarna?

3. Vad tänker du/känner du när du ser en hemlös?

Är det synd om hemlösa personer? Får de skylla sig själva? Diskutera.

Mysteriet med den öppna porten – ett arbetsmaterial för mellanstadiet om hemlöshet

4. Vad tror du att hemlöshet kan bero på?

Föreslå så många orsaker du kan komma på!

5. Känner du någon som är eller har varit hemlös?

6. Tror du att du skulle kunna bli hemlös en dag?

Försök att föreställa dig att inte ha ett hem. Hur skulle det vara tror du? Berätta!

Mysteriet med den öppna porten – ett arbetsmaterial för mellanstadiet om hemlöshet

7. Tycker du att man ska hjälpa hemlösa människor?

Diskutera ja eller nej. Varför/varför inte? Ska man hjälpa vissa hemlösa mer än andra?

8. Vad kan man göra för att hjälpa hemlösa?

Kom på saker man kan göra! Vad gjorde Saga och Anna? Finns det andra saker man kan göra tror du? Berätta!

Extra uppgift:

Skriv/rita/berätta en historia om en hemlös person som har ett lyckligt slut!

